

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

21 juni 2001

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst
tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en Turkmenistan
anderzijds, met de bijlagen I, II, III, IV en V, het protocol
betreffende wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken en de slotakte,
ondertekend in Brussel op 25 mei 1998**

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE BESPREKING

1. Betekenis van de Overeenkomst

Achtergrond

De Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lidstaten, enerzijds, en Turkmenistan, anderzijds, werd op 25 mei 1998 te Brussel ondertekend. De Overeenkomst komt in de plaats van de vroegere Overeenkomst inzake Handel en Commerciële en Economische Samenwerking, die op 18 december 1989 tussen de Europese Gemeenschappen en de USSR gesloten werd en op 1 april 1990 in werking trad.

Op de Raad Algemene Zaken van 5 oktober 1992 werd aan de Commissie een mandaat verleend om zogenaamde partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten (PSO's) te onderhandelen met de republieken die ontstonden ten gevolge van het uiteenvallen van de voormalige Sovjet-Unie. De PSO is een originele formule die specifiek ontwikkeld werd voor deze republieken en het midden houdt tussen de oude overeenkomst van 1989 en de met de Centraal- en Oost-Europese landen gesloten associatieverdragen. Men was enerzijds van oordeel dat de oude overeenkomst ontoereikend was gezien de nood aan verregaande hervormingen in de betrokken landen. Anderzijds voldeden deze landen niet aan de politieke en economische voorwaarden voor het sluiten van associatieverdragen, die een vrijhandelszone invoeren en het vooruitzicht op toetreding tot de Europese Unie (EU) in zich dragen.

De richtlijnen voor de PSO's gingen uit van een gemeenschappelijke basis voor de onderhandelingen met elk van de betrokken republieken, met dien verstande dat het tempo en de resultaten van de onderhandelingen afhankelijk waren van de economische en politieke ontwikkeling van de individuele partners. Tot op heden werden PSO's gesloten met de volgende republieken : Oekraïne, Rusland, Moldavië, Kazachstan, Kirgizië, Wit-Rusland, Georgië, Armenië, Azerbeidzjan en Oezbekistan. Met Turkmenistan komt dus het voorlaatste ex-USSR-land aan de beurt. Tadzjikistan komt wegens de onevenwichtige politieke situatie vooralsnog niet in aanmerking.

Doel van de Overeenkomst

De Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst met Turkmenistan maakt deel uit van een ruimere strategie die de bewerkstelling van grotere stabiliteit en veiligheid in Centraal-Azië en op het Europese continent tot doel heeft. De Overeenkomst beoogt specifiek de bevordering van nauwe betrekkingen en samenwerking met Turkmenistan en de ondersteuning van de noodzakelijke politieke en economische hervormingen in de Republiek. Dit houdt onder meer in : het creëren van een kader voor politieke samenwerking, het stimuleren van de handel en van investeringen in Turkmenistan en het leggen van de grondslag voor samenwerking op economisch, sociaal, financieel, wetenschappelijk, technologisch en cultureel vlak.

De Overeenkomst vormt een zogenaamd 'dubbel gemengd' verdrag

In de Europese rechtsorde heeft de Overeenkomst met Turkmenistan een gemengd karakter, aangezien ze betrekking heeft op zowel exclusief communautaire aangelegenheden als op materies die onder de bevoegdheid van de lidstaten vallen. Dit wil zeggen dat de Overeenkomst door elk van de lidstaten dient geratificeerd te worden. Met het oog op de snelle tenuitvoerlegging van de louter communautaire bepalingen inzake handel en commerciële samenwerking, werd trouwens een interim-overeenkomst onderhandeld tussen de Europese Gemeenschappen en Turkmenistan. Deze werd ondertekend in Brussel op 10 november 1999 en zal van toepassing zijn tot de PSO in werking treedt.

Ook naar Belgisch recht gaat het hier om een gemengd verdrag. De Werkgroep "gemengde verdragen" (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie "Buitenlands Beleid" (ICBB), stelde tijdens haar vergadering van 30 april 1997 vast dat de Overeenkomst materies behandelt die vallen onder de bevoegdheden van de federale overheid, de Gemeenschappen, de Gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Op de vergadering van 8 oktober 1997 werd bepaald dat de ondertekening van de Overeenkomst zou geschieden volgens formule 3 van de ICBB, d.w.z. "één enkele ondertekening met volmachten van alle betrokken overheden, in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van alle betrokken entiteiten onder de handtekening". Beide beslissingen werden bekrachtigd door de ICBB op 20 januari 1998.

2. Bestaande betrekkingen met de verdragspartner

Turkmenistan verklaarde zich onafhankelijk op 27 oktober 1991 en trad toe tot het Gemeenebest van Onafhankelijke Staten (GOS) op 21 december 1991. In mei 1992 werd een nieuwe grondwet goedgekeurd. België erkende de nieuwe republiek op 31 december 1991.

Turkmenistan streeft een permanente neutraliteit na en is niet geneigd om toe te treden tot supranationale organisaties. Met vier vijfde van de beschikbare oppervlakte ingenomen door woestijngebied en met een landbouw en een economie die traditioneel op katoen waren georiënteerd, kampt het land met grote economische en sociale problemen. De bevolking van ongeveer 4.708.000 inwoners (1998) kent voedselschaarste en armoede. In 1989 bedroeg het BNP per hoofd slechts 3.138 \$, tegenover een gemiddelde van 4.149 \$ in de andere Sovjet-republieken. Tussen 1992 en 1997 daalde het BNP per hoofd gemiddeld met 14,7 %. In 1998 bedroeg het, volgens cijfers van de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling (EBWO), nog slechts 421 \$. Voor het jaar 2000 werd onlangs wel een stijging met 17 % aangekondigd.

Nochtans heeft Turkmenistan aardgas, tapijten, zijde en toeristische mogelijkheden te bieden. De verdere ontwikkeling van energiebronnen in de Kaspische Zee en het verzekeren van veilige routes voor de uitvoer van olie en gas van de Kaspische Zee zullen van cruciaal belang zijn voor de economische en sociale ontwikkeling van de regio.

Die twee elementen staan centraal in de betrekkingen tussen de Europese Unie en Turkmenistan. Het belang ervan werd onderstreept door de Voorzitter van de Raad van de Europese Unie tijdens de ondertekeningsceremonie van de PSO met Turkmenistan. Door zijn strategische ligging kan Turkmenistan op termijn een interessante partner vormen voor de EU.

De EU wenst enerzijds de hervormingen en het democratiseringsproces te ondersteunen. De Unie heeft zich echter ook reeds meermaals bezorgd getoond over de trage vooruitgang inzake economische en politieke hervormingen en op het vlak van de democratie en de mensenrechten. De filosofie achter de PSO is dan ook tweeledig: de volledige uitvoering van de Overeenkomst zal bijdragen tot de verdere ontwikkeling en democratisering van de regio, maar zal ook afhankelijk zijn van de vooruit-

gang die Turkmenistan kan aantonen op deze vlakken.

De betrekkingen tussen Turkmenistan en Vlaanderen/België zijn zeer beperkt. Een cultureel samenwerkingssakkoord werd tot op heden niet gesloten, alhoewel er een groeiende interesse is vanuit Turkmeense zijde. De volgende cijfers geven een beeld van de handelsrelaties tussen Turkmenistan en Vlaanderen/België. In 1999 bedroeg de uitvoer van België naar Turkmenistan ongeveer 903 miljoen BEF. Vlaanderen nam hiervan slechts 124 miljoen BEF voor zijn rekening. Turkmenistan situeert zich daardoor op de 147^e plaats wat betreft de Vlaamse export (op een totaal van 227 uitvoerlanden). Diamanten, farmaceutische middelen en elektrische machines zijn de belangrijkste Vlaamse exportproducten. In de eerste helft van 2000 bedroeg de export uit België 71 miljoen BEF en uit Vlaanderen 31 miljoen BEF.¹

II. SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMST

1. Totstandkoming van de Overeenkomst

De onderhandelingen over deze Overeenkomst werden door de Commissie gevoerd op grond van het het algemene onderhandelingsmandaat dat door de Raad Algemene Zaken van 5 oktober 1992 werd vastgelegd ten behoeve van alle uit de voormalige Sovjet-Unie ontstane Staten. In het geval van Turkmenistan dienden deze richtlijnen niet te worden aangevuld of gewijzigd. De onderhandelingen werden na één enkele ronde afgesloten.

De Vlaamse regering besliste op 22 april 1998 haar goedkeuring te hechten aan de Overeenkomst en de federale minister van Buitenlandse Zaken of zijn diplomatieke vertegenwoordiger te machtigen om de Overeenkomst mede namens Vlaanderen te ondertekenen.

De Overeenkomst werd ondertekend op 25 mei 1998 te Brussel. Voor België geschiedde de ondertekening volgens formule 3 van de ICBB, dus met vermelding van Vlaanderen onder de handtekening.

2. Inhoud van de Overeenkomst

De Overeenkomst bestaat uit 101 artikelen, waarvan de draagwijdte in 5 bijlagen en een protocol nader wordt toegelicht.

¹ Cijfers van Export Vlaanderen.

Preambule

In de preambule staan twee overwegingen centraal. Enerzijds benadrukken de partijen het belang van de beginselen van de rechtsstaat, de eerbiediging van de mensenrechten, inzonderheid de rechten van minderheden, en de totstandbrenging van een meerpartijenstelsel met vrije en democratische verkiezingen. Anderzijds wordt gewezen op de noodzaak om de overgang naar een markteconomie tot een goed einde te brengen en de investeringen in Turkmenistan te stimuleren, onder andere in de energiesector.

Het is in die context dat de partijen de wens uitdrukken om de bestaande banden te verstevigen. De Gemeenschap toont zich bereid om de economische herstructurering en de technologische modernisering in Turkmenistan te ondersteunen door middel van economische samenwerking en technische bijstand. Ten einde steun te verlenen aan het democratiseringsproces in Turkmenistan, beoogt het partnerschap een passend kader voor de politieke dialoog tussen de partijen te creëren en de grondslag te leggen voor samenwerking op velerlei gebieden. De volledige uitvoering van de Overeenkomst zal zowel afhangen van, als bijdragen tot de verwezenlijking van de nodige politieke, economische en juridische hervormingen in Turkmenistan.

Met het oog op de stabiliteit in de regio wordt ook gestreefd naar een verbetering van de regionale samenwerking in Centraal-Azië. Samenwerking tussen de staten die ontstaan zijn uit de voormalige Sovjet-Unie wordt beschouwd als een garantie voor stabiliteit en welvaart. Het is in die geest dat de Overeenkomst mede als doel heeft de onafhankelijkheid van Turkmenistan te steunen en zijn soevereiniteit in stand te houden. Tot slot wordt verwezen naar de nood aan samenwerking op het gebied van de illegale immigratie, de internationale georganiseerde misdaad en de drugshandel.

Titel I : Algemene beginselen (artikelen 2-3)

De eerbiediging van de democratische beginselen, van de rechten van de mens en van de beginselen van de markteconomie wordt beschouwd als een essentieel onderdeel van de Partnerschaps- en Samenwerkingsovereenkomst (art. 2). Deze bepaling moet in samenhang met artikel 94 worden gelezen : een partij, die van mening is dat de andere partij haar uit de PSO voortvloeiende verplichtingen niet is nagekomen, kan "passende maatregelen" treffen. Zonder dat dit uitdrukkelijk in artikel 94 wordt vermeld, mag worden aangenomen dat de bedoelde maatregelen tot een opschorting van de

Overeenkomst kunnen leiden, voor zover dat nodig mocht blijken ('mensenrechtenclausule'). Behalve in bijzonder dringende gevallen, is de partij, die dergelijke maatregelen overweegt, verplicht alle nuttige en noodzakelijke gegevens te verstrekken aan de Samenwerkingsraad, zodat deze de situatie grondig kan onderzoeken en een aanvaardbare oplossing kan vinden. Uit een gemeenschappelijke verklaring van de partijen blijkt dat onder de "bijzonder dringende gevallen" moet worden verstaan, de gevallen van wezenlijke inbreuk op de Overeenkomst, zijnde de afwijzing van de PSO, die niet in overeenstemming is met de algemene regels van het volkenrecht dan wel de schending van de essentiële elementen van de Overeenkomst als vermeld in artikel 2.

Artikel 3 herinnert in algemene bewoordingen aan de noodzaak om de samenwerking en het goede nabuurschap tussen de nieuwe onafhankelijke Staten te ontwikkelen en te bevorderen.

Titel II : Politieke dialoog (artikelen 4 – 6)

De PSO brengt op meerdere niveaus een politieke dialoog op gang tussen de Gemeenschap en Turkmenistan. Zo wordt er in het kader van de bij artikel 77 opgerichte Samenwerkingsraad een jaarlijkse ontmoeting op ministerieel niveau georganiseerd. Ook zullen er regelmatig vergaderingen van hoge ambtenaren plaatsvinden. Indien de omstandigheden het vereisen, kunnen ontmoetingen op het hoogste niveau (Turkmeense President, Voorzitter van de Commissie, Voorzitter van de Raad van de EU) op een *ad hoc* basis worden georganiseerd (gemeenschappelijke verklaring betreffende art. 5).

De politieke dialoog heeft als doel de banden tussen Turkmenistan en de Gemeenschap nauwer aan te halen alsmede de standpunten ten aanzien van internationale vraagstukken van wederzijds belang beter op elkaar af te stemmen. Deze dialoog kan ook op regionaal vlak plaatsvinden, ten einde regionale conflicten op te lossen.

Titel III : Handel in goederen (artikelen 7 – 17)

De titel betreffende het goederenverkeer voorziet in de wederzijdse toegang tot de markt op basis van het meestbegunstigingsbeginsel (art. 7). Dit beginsel wordt toegepast op alle gebieden die verband houden met : douanerechten en heffingen bij invoer en uitvoer ; douaneafhandeling en de doorvoer, opslag en overslag van goederen ; belastingen en alle andere interne heffingen die op ingevoerde goederen van toepassing zijn ; betalingswijzen en

overdracht van betaalde bedragen ; voorschriften inzake het handelsverkeer. De meestbegunstigingsclausule is niet van toepassing op voordelen die passen in het kader van de oprichting van een douane-unie of vrijhandelszone, of die krachtens de regels van de Wereldhandelsorganisatie (WHO) aan ontwikkelingslanden worden verleend of die aan buurlanden worden toegekend teneinde het grensverkeer te vereenvoudigen.

Er is een overgangperiode vastgelegd, tijdens welke Turkmenistan nog een gunstiger behandeling kan toekennen aan de andere Staten die ontstaan zijn uit de voormalige Sovjet-Unie. De in dit verband toegekende voordelen worden opgesomd in bijlage I.

De vrije doorgang van goederen is een essentiële voorwaarde om de doelstellingen van de Overeenkomst te bereiken (art. 8). Te dien einde wordt onder meer voorzien in de vrijstelling van invoerrechten en -heffingen op goederen die tijdelijk worden ingevoerd (art. 9). Artikel 10 schrapt de kwantitatieve invoerbepalingen en maatregelen van gelijke werking tussen de partijen.

Artikel 12 geeft een vrijwaringsclausule voor de gevallen waarin de invoer van een bepaald product op het grondgebied van één der partijen in die mate toeneemt dat ze schade kan toebrengen aan de binnenlandse producenten van soortgelijke of rechtstreeks concurrerende producten. In dat geval kunnen onder bepaalde voorwaarden passende maatregelen genomen worden. Het bepaalde in artikel 12 doet geen afbreuk aan het recht van elke partij anti-dumpingmaatregelen of compenserende maatregelen te nemen overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van de GATT (art. 12, lid 6).

Artikel 13 voorziet in een mogelijke uitbreiding van de bepalingen betreffende het goederenverkeer in geval van toetreding van Turkmenistan tot de WHO. In afwachting van de toetreding van Turkmenistan tot de WHO zullen de partijen binnen de Samenwerkingsraad overleg voeren over hun beleid inzake invoertarieven, in het bijzonder in het geval van een verhoging van de tariefbescherming (zie gemeenschappelijke verklaring betreffende art. 13).

Artikel 14 bevat een vrijwaringsclausule van algemene aard en biedt de mogelijkheid om invoerbepalingen vast te leggen ter bescherming van de openbare orde en veiligheid, de gezondheid en het leven van personen en dieren, of ter bescherming van natuurlijke hulpbronnen of het nationaal artistiek, historisch of archeologisch erfgoed enz. Deze

bepalingen mogen echter geen middel tot willekeurige discriminatie noch een verholen beperking van de handel tussen de partijen vormen.

De handel in textielproducten wordt geregeld door een afzonderlijke overeenkomst geparafeerd op 30 december 1995, die voorlopig van toepassing is sedert 1 januari 1996 (art. 15). Titel III geldt wel voor de handel in kolen- en staal, met uitzondering van artikel 10 (kwantitatieve beperkingen). Voor deze materie wordt overigens een contactgroep opgericht (art. 16). Artikel 17 bepaalt dat de handel in kernmaterialen geregeld zal worden overeenkomstig het Euratom-verdrag. Indien nodig, kan een specifieke overeenkomst tussen beide partijen gesloten worden.

Titel IV : Handelsverkeer en investeringen (artikelen 18 – 40)

Hoofdstuk I : Arbeidsvoorwaarden (artikelen 18-20)

De PSO voorziet niet in het vrije verkeer van werknemers. Wel bepaalt de Overeenkomst dat elke partij ernaar zal streven werknemers van de andere partij die op haar grondgebied legaal zijn tewerkgesteld niet te discrimineren ten opzichte van eigen onderdanen, wat werkomstandigheden, beloning en ontslag betreft (art. 18).

Volgens art. 19 zal de Samenwerkingsraad nagaan welke verbeteringen kunnen worden aangebracht aan de werkomstandigheden voor zakenlieden, met inbegrip van die welke in het slotdocument van de CVSE-Conferentie van Bonn zijn opgenomen. Volgens artikel 20 formuleert de Samenwerkingsraad ook aanbevelingen voor de tenuitvoerlegging van de artikelen 18 en 19.

Hoofdstuk II : Vestiging en exploitatie van ondernemingen (artikelen 21-27)

De PSO hecht veel belang aan het bevorderen van investeringen. In dit verband kennen de Gemeenschap en haar lidstaten voor de vestiging van Turkmeense vennootschappen geen minder gunstige behandeling toe dan die welke zij aan vennootschappen uit enig derde land toekennen (meestbegunstigingsbehandeling). (art. 21, § 1)

Wat de exploitatie van vennootschappen betreft, kennen de Gemeenschap en de lidstaten de op hun grondgebied gevestigde dochterondernemingen van Turkmeense vennootschappen geen minder gunstige behandeling toe dan die welke zij aan een vennootschap uit de Gemeenschap toekennen (zgn. nationale behandeling). De in de Gemeen-

schap gevestigde filialen van Turkmeense vennootschappen genieten de meestbegunstigingsbehandeling. (art. 21, §§ 2 en 3)

Onverminderd de voorbehouden en de voorwaarden bepaald in bijlage III, verbindt Turkmenistan er zich toe aan de vennootschappen van de Gemeenschap, hun dochtermaatschappijen en filialen, zowel wat de vestiging als de exploitatie betreft, geen minder gunstige behandeling toe te kennen dan aan de eigen vennootschappen of aan vennootschappen uit derde landen wordt toegekend (m.a.w. de meest voordelige behandeling tussen de nationale behandeling en de meestbegunstigingsbehandeling in). (art. 21, §§ 4 en 5)

Artikel 22 bepaalt dat het vervoer door de lucht, over binnenwateren en over zee van het toepassingsgebied van artikel 21 is uitgesloten. Voor scheepvaart werden bijzondere bepalingen opgenomen.

Artikel 23 definieert de verschillende begrippen, zoals vennootschap, dochteronderneming, filiaal enz. Overeenkomstig artikelen 24 en 25 is het toegestaan maatregelen inzake bedrijfseconomisch toezicht te nemen ten behoeve van investeerders, depositogevers en verzekeringnemers dan wel ter vrijwaring van de integriteit en de stabiliteit van het financiële systeem. Ook blijft het mogelijk maatregelen te nemen die nodig zijn om de toegang van derde landen tot de markten van één van de partijen te vermijden. Bijlage IV omschrijft het begrip 'financiële diensten' als bedoeld in artikel 24, lid 3.

Artikel 26 regelt de verblijfsvoorwaarden bij indienstneming van onderdanen van één van de partijen door een vennootschap, dochtermaatschappij of filiaal gevestigd in de andere partij. Het gaat hierbij over "werknemers met een sleutelpositie" die binnen de onderneming worden overgeplaatst, met name hoge kaderleden en hooggeschoolde werknemers. De geldigheidsduur van de verblijfs- en werkvergunningen is beperkt tot de periode waarin zij als zodanig werkzaam zijn.

Overeenkomstig artikel 27 zal Turkmenistan overleg plegen met de Gemeenschap over voorgenomen nieuwe wetgeving die de voorwaarden voor de vestiging of de exploitatie van filialen of dochterondernemingen van vennootschappen uit de Gemeenschap in Turkmenistan restrictiever maakt. Wanneer een restrictievere Turkmeense wetgeving wordt aangenomen, kan deze gedurende 3 jaar evenwel niet worden toegepast op de communautaire dochtermaatschappijen en filialen die op de

datum van inwerkingtreding van de wetgeving reeds in Turkmenistan gevestigd waren.

Hoofdstuk III : Grensoverschrijdend dienstenverkeer (artikelen 28-31)

De artikelen 29 tot en met 31 scheppen het kader voor een geleidelijke liberalisering van de grensoverschrijdende verlening van diensten tussen de partijen (art. 28). De partijen werken samen met het oog op de ontwikkeling van een marktgerichte dienstensector in Turkmenistan (art. 29). Er is voorzien in een afzonderlijke regeling met betrekking tot het maritiem vervoer, waarbij de partijen zich verbinden tot het toepassen van het beginsel van onbeperkte toegang tot de internationale maritieme markt en tot het internationaal maritiem vervoer op commerciële basis (art. 30).

Later kan tussen de partijen nog worden onderhandeld over bijzondere overeenkomsten inzake de voorwaarden voor de wederzijdse toegang tot elkaars markten en het verlenen van diensten met betrekking tot het vervoer over de weg, per spoor en over de binnenwateren en eventueel het luchtvervoer (art. 31).

Hoofdstuk IV : Algemene bepalingen (artikelen 32-38)

Hoofdstuk IV bevat een aantal algemene bepalingen. Zo bepaalt artikel 33 dat geen enkele bepaling van de Overeenkomst de partijen belet hun wetten en voorschriften inzake de toelating en het verblijf, het verrichten van werk, arbeidsvoorwaarden en dergelijke toe te passen, op voorwaarde dat zulks niet de uit de Overeenkomst voortvloeiende voordelen voor de andere partij tenietdoet of beperkt. Artikel 38 omschrijft de algemene beginselen betreffende het verblijf van onderdanen van een der partijen op het grondgebied van de andere partij in samenhang met de door hen uitgeoefende economische en commerciële activiteiten. Artikel 35 verwijst uitdrukkelijk naar de in het kader van de GATS (*General Agreement on Trade in Services*) verleende behandeling en voordelen.

Hoofdstuk V : Betalings- en kapitaalverkeer (artikel 39)

De bepalingen van hoofdstuk V hebben tot doel te waarborgen dat het door de PSO gereguleerde goederen- en dienstenverkeer niet door deviezenbeperkingen wordt belemmerd. Te dien einde werd overeengekomen dat alle betalingen die betrekking hebben op het verkeer van goederen,

diensten of personen in vrij omwisselbare valuta worden verricht.

Turkmenistan kan evenwel in uitzonderlijke omstandigheden – overeenkomstig haar status binnen het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en in afwachting van een volledige convertibiliteit van haar munteenheid – deviezenbeperkingen invoeren in verband met het verlenen of het opnemen van financieel krediet op korte en middellange termijn. Deze beperkingen dienen op niet-discriminerende wijze te worden toegepast.

Ook mag elke partij voor een periode van maximum 6 maanden deviezenbeperkingen invoeren wanneer het vrije kapitaalverkeer ernstige moeilijkheden veroorzaakt of dreigt te veroorzaken voor de toepassing van haar eigen wisselkoersbeleid of monetair beleid, en wanneer dergelijke maatregelen volstrekt noodzakelijk zijn.

Hoofdstuk VI : Intellectuele eigendom (artikel 40)

Turkmenistan verbindt zich ertoe binnen een periode van 5 jaar haar wetgeving met betrekking tot de bescherming van intellectuele, industriële en commerciële eigendomsrechten af te stemmen op die van de Gemeenschap. Na het verstrijken van de voornoemde periode van 5 jaar zal Turkmenistan toetreden tot de in punt I van Bijlage V opgesomde internationale overeenkomsten inzake intellectuele eigendom.

Titel V : Samenwerking op het gebied van de wetgeving (artikel 41)

De harmonisatie van de wetgeving zal in belangrijke mate bijdragen tot de versterking van de economische banden. Turkmenistan zal het nodige doen om ervoor te zorgen dat zijn wetgeving geleidelijk in overeenstemming wordt gebracht met die van de Gemeenschap. De hiertoe noodzakelijke inspanningen betreffen voornamelijk douanewetgeving, vennootschapsrecht, bankrecht, vennootschapsboekhouding en -belasting, intellectuele eigendom, bescherming van werknemers, financiële diensten, mededingingsregels, overheidsopdrachten, bescherming van de gezondheid en het leven van personen, dieren en planten, milieu, consumentenbescherming, indirecte belastingen, technische voorschriften en normen, wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften inzake kernenergie, vervoer en telecommunicatie.

De Gemeenschap verstrekt Turkmenistan technische bijstand bij de tenuitvoerlegging van deze maatregelen. Bijzondere aandacht zal worden be-

steed aan de coördinatie van de voorschriften inzake mededinging.

Titel VI : Economische samenwerking (artikelen 42 – 66)

De PSO benadrukt het belang van de totstandbrenging en de versteviging van economische samenwerking tussen de Gemeenschap en Turkmenistan, met het oog op de bevordering van het economische hervormingsproces en de duurzame ontwikkeling in Turkmenistan. Artikel 42 geeft een opsomming van de vele gebieden waarop samenwerking mogelijk is.

Met het oog op de voorbereiding van de toetreding van Turkmenistan tot de WHO, wordt een samenwerking op het gebied van de handel in goederen en diensten tot stand gebracht. Die moet ervoor zorgen dat de handel van Turkmenistan plaatsvindt overeenkomstig de internationale regels (art. 43).

Door industriële samenwerking streven de partijen naar de ontwikkeling van commerciële banden tussen het bedrijfsleven aan beide zijden, de deelname van de Gemeenschap aan de technische herstructurering van de Turkmeense industrie, de verbetering van het management en de kwaliteit van industrieproducten, de uitwerking van handelsvoorschriften en -praktijken, de uitbouw van de productie- en verwerkingscapaciteit van grondstoffen, milieubescherming, de omschakeling van de defensie-industrie en de opleiding van leidinggevend personeel. Deze samenwerking laat de mededingingsvoorschriften van de Gemeenschap onverlet (art. 44).

De lidstaten en Turkmenistan kunnen overeenkomsten sluiten ter bevordering en bescherming van de investerings alsmede ter voorkoming van dubbele belasting. Ook voorziet artikel 45 in de uitwisseling van informatie met betrekking tot investeringsmogelijkheden.

De partijen werken samen ter bevordering van de vrije mededinging bij overheidsopdrachten voor het leveren van goederen en diensten (art. 46).

De samenwerking tussen de partijen betreft ook de conformiteitsbeoordeling en de afstemming op internationale richtlijnen en criteria betreffende de beoordeling van kwaliteitsnormen (art. 47).

Er wordt verder gestreefd naar uitbreiding van investeringen en handel in de mijnbouw- en grondstoffensector (art. 48).

De samenwerking inzake wetenschappen en technologie heeft specifiek betrekking op de uitwisseling van informatie, gezamenlijke onderzoeks- en technologische ontwikkelingsactiviteiten, opleidingsactiviteiten ter bevordering van de mobiliteit van wetenschappers, onderzoekers en technici (art. 49). Deze samenwerking wordt ten uitvoer gelegd via afzonderlijke akkoorden.

Op het gebied van onderwijs en opleiding werken de partijen samen om het peil van het algemene onderwijs en de beroepskwalificaties in Turkmenistan op te trekken (art. 50). De samenwerking is in het bijzonder gericht op de volgende terreinen : de modernisering van het hoger onderwijs ; de opleiding van leidinggevend personeel in de openbare en privé sector ; de samenwerking tussen onderwijsinstellingen onderling en tussen onderwijsinstellingen en ondernemingen ; de mobiliteit van het onderwijzend personeel ; het aanleren van communautaire talen. Eventueel zullen institutionele kaders en samenwerkingsprojecten worden opgezet in aansluiting op de Turkmeense deelname aan het TEMPUS-project van de Gemeenschap.

De samenwerking op vlak van de landbouw en de agro-industriële sector is onder meer gericht op de modernisering en privatisering van de landbouwsector, de agro-industriële sector en de dienstensector in Turkmenistan (art. 51). Het land kampt op dit ogenblik nog met grote voedseltekorten.

Artikel 52 voorziet in samenwerking op het gebied van energie. Dit is belangrijk gezien de grote gasreserves van Turkmenistan. De beginselen van het Energiehandvest worden hierbij in acht genomen. Er zal ook informatie worden uitgewisseld inzake investeringsprojecten.

De partijen verbinden zich tot samenwerking inzake milieu en volksgezondheid, met inachtneming van het Europees Energiehandvest en de Verklaring van de Conferentie van Luzern van 1993 en van Sofia van 1995 (art. 53).

De overige gebieden van samenwerking betreffen : vervoer (art. 54), post en telecommunicatie (art. 55), financiële dienstverlening en fiscale instanties (art. 56), herstructurering en privatisering van ondernemingen (art. 57) regionale ontwikkeling (art. 58), sociale maatregelen (art. 59), toerisme (art. 60), kleine en middelgrote ondernemingen (art. 61), informatie en communicatie (art. 62), consumentenbescherming (art. 63), douanezaken (art.

64), statistieken (art. 65) en de coördinatie van het economisch beleid (art. 66).

Titel VII : Samenwerking op het gebied van democratie en mensenrechten (artikel 67)

De partijen verbinden zich samen te werken in alle kwesties betreffende de instelling en versterking van democratische instellingen, inclusief de versterking van de rechtsstaat, de bescherming van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden overeenkomstig de beginselen van het internationaal recht en de OVSE-principes. De Gemeenschap verleent onder meer bijstand op het gebied van het opstellen van wetgeving, het functioneren van het gerecht en het kiesstelsel (art. 67).

Titel VIII : Samenwerking bij de preventie van illegale activiteiten en de controle op illegale immigratie (artikelen 68 – 71)

De partijen werken samen bij het voorkomen van illegale activiteiten, waaronder economische misdrijven, illegale wapenhandel en namaak (art. 68). Deze samenwerking is gebaseerd op wederzijds overleg, nauwe interactie en technische bijstand. De partijen werken ook samen om te voorkomen dat hun financiële systemen worden gebruikt voor het witwassen van inkomsten uit criminele activiteiten in het algemeen en uit drugsmisdrijven in het bijzonder (art. 69). In de strijd tegen de illegale productie van en handel in verdovende middelen, wordt onderling overleg gepleegd en een nauwe coördinatie tot stand gebracht (art. 70).

Artikel 71 heeft betrekking op de bestrijding van illegale immigratie. De partijen komen overeen hun onderdanen, die illegaal aanwezig zijn op het grondgebied van de andere partij, op verzoek van deze partij en zonder verdere formaliteiten, opnieuw op te nemen. Tussen de lidstaten van de Gemeenschap en Turkmenistan kunnen bilaterale overeenkomsten gesloten worden met het oog op de regeling van specifieke verplichtingen inzake wederopname van onderdanen van andere landen of statenloze personen die langs het grondgebied van één der partijen reisden.

Titel IX : Culturele samenwerking (artikel 72)

De partijen verbinden zich ertoe de culturele samenwerking te bevorderen en te vergemakkelijken. Zo kunnen de culturele samenwerkingsprogramma's van de Gemeenschap of de programma's van een of meer lidstaten het voorwerp van samen-

werking vormen en kunnen verdere activiteiten ontwikkeld worden.

Titel X : Financiële samenwerking (artikel 73-76)

Om de doelstellingen van de Overeenkomst ten uitvoer te kunnen brengen, komt Turkmenistan in aanmerking voor tijdelijke financiële steun in de vorm van subsidies. Deze financiële steun wordt geleverd in het kader van de TACIS-programma's. Om zeker te stellen dat de beschikbare middelen optimaal worden aangewend, zien de partijen erop toe dat er een nauwe coördinatie is met de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling, de Europese Bank voor Wederopbouw en Ontwikkeling en andere relevante instanties.

Titel XI : Institutionele, algemene en slotbepalingen (artikelen 77 – 101)

Institutionele aspecten (artikelen 77 – 84)

De institutionele bepalingen voorzien in de oprichting van een Samenwerkingsraad, die ten minste één maal per jaar op ministerieel niveau bijeenkomt. De Samenwerkingsraad heeft als taak toe te zien op de tenuitvoerlegging van de Overeenkomst en kan eveneens aanbevelingen formuleren met betrekking tot de samenwerking.

De Samenwerkingsraad wordt bijgestaan door een Samenwerkingscomité samengesteld uit vertegenwoordigers van de leden van de Raad en van de Commissie, enerzijds, en uit vertegenwoordigers van de Turkmeense regering, anderzijds. Dit gebeurt meestal op het niveau van de hogere ambtenaren. De Samenwerkingsraad kan zijn bevoegdheden geheel of ten dele aan het Samenwerkingscomité delegeren. De raad mag zelf speciale comités of organen oprichten om haar bij te staan bij het vervullen van haar taak (art. 79-80).

Er wordt eveneens een Parlementair Samenwerkingscomité opgericht, bestaande uit leden van het Europees Parlement en van het Turkmeense Parlement. Dit Comité wordt in kennis gesteld van de

aanbevelingen van de Samenwerkingsraad en kan ook zelf aanbevelingen doen aan de Samenwerkingsraad (art. 82-84).

Het voorzitterschap van de bijeenkomsten van deze organen wordt bij toerbeurt waargenomen door een vertegenwoordiger van de Gemeenschap en een vertegenwoordiger van Turkmenistan.

Mechanismen voor geschillenregeling (artikelen 85-90)

Beide partijen engageren zich om de toegang tot rechtbanken en administratieve organen te garanderen voor onderdanen van de andere partij.

Geschillen die verband houden met de toepassing of interpretatie van de Overeenkomst worden voorgelegd aan de Samenwerkingsraad. Die formuleert aanbevelingen en indien nodig wordt een bemiddelingsprocedure opgestart (art. 88). De bemiddelaars kunnen met meerderheid van stemmen aanbevelingen nemen die niet bindend zijn voor de partijen.

De partijen komen ook overeen op verzoek van elk van de partijen onmiddellijk overleg te plegen om kwesties met betrekking tot de Overeenkomst te bespreken (art. 89).

Duur en inwerkingtreding van de overeenkomst (artikelen 93-101)

De Overeenkomst wordt gesloten voor een initiële periode van tien jaar. Zij wordt automatisch telkens met een jaar verlengd tenzij ze door één van de partijen ten minste zes maanden voor het verstrijken van de Overeenkomst schriftelijk wordt opgezegd (art. 93). De Overeenkomst treedt in werking op de eerste dag van de tweede maand volgend op de datum waarop de partijen de secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie in kennis stellen dat aan hun respectieve goedkeuringsprocedures is voldaan.

3. Advies van de Raad van State

In zijn advies d.d. 22 maart 2001 maakte de Raad van State enkele legistische opmerkingen. De voordrachtformule, de tekst van artikel 2 van het ontwerp van decreet en de ondertekening werden aangepast volgens de aanbevelingen van de Raad en conform omzendbrief VR 2000/4 d.d. 8 september 2000. Tevens werd in het opschrift en in artikel 2 “met de bijlagen I, II, III, IV en V, het protocol betreffende wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken en de slotakte” toegevoegd.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buiten-
lands Beleid en Europese Aangelegenheden,*

Patrick DEWAEL

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet houdende instemming met de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en Turkmenistan anderzijds, ondertekend in Brussel op 25 mei 1998

DE VLAAMSE REGERING,

Op het gezamenlijk voorstel van de leden van de Vlaamse regering ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, is ermee belast bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Arikel 2

De partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en Turkmenistan anderzijds, ondertekend in Brussel op 25 mei 1998, zal volkomen uitwerking hebben.

Brussel,

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden,*

Patrick DEWAEL

*De minister-vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie,*

Steve STEVAERT

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Mieke VOGELS

*De Vlaamse minister van Cultuur, Jeugd, Brusselse Aangelegenheden
en Ontwikkelingssamenwerking,*

Bert ANCIAUX

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw,

Vera DUA

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport,

Johan SAUWENS

De Vlaamse minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media,

Dirk VAN MECHELEN

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden ;

Na beraadslaging,

BESLUIT,

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, is ermee belast bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt gemeenschaps- en gewestaangelegenheden.

Artikel 2

De partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds, en Turkmenistan anderzijds, met de bijlagen I, II, III, IV en V, het protocol betreffende wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken en de slotakte, ondertekend in Brussel op 25 mei 1998, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 11 mei 2001.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden,*

Patrick DEWAEL
